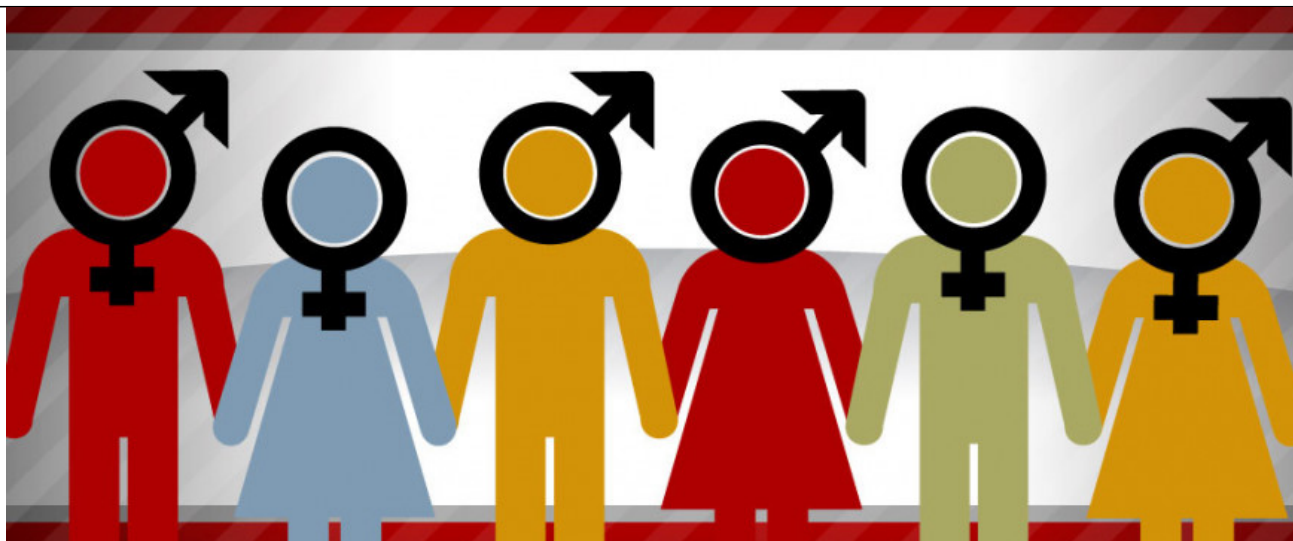

Tudomány-e a gender studies?

2017 március 12. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

•
•
•

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A minap – annak kapcsán, hogy az ELTE-n tervezett társadalmi nemek tanulmánya mesterszak ellen többen is felemelték hangjukat – Fodor Gábor írásban kérdezte meg Balog Zoltántól, hogy kinek árt a gender szak.

A kérdésre Rétvári Bence parlamenti államtitkár válaszolt, aki egyebek mellett úgy fogalmazott: „az egyetemi szakoknak tudományos alapokra kell támaszkodniuk.

A gender — a marxizmus-leninizmushoz, hasonlóan — inkább nevezhet? ideológiának, mint tudománynak, így kétséges, eléri-e az egyetemi oktatási szintet. A szak tartalma szemben áll mindazzal, amit a kormány értékvilága az emberről vall. És valóban: tudomány-e a gender studies?

Mit tudhat egy új modell?

Hadd meséljem el előljáróban, hogy a közelmúltban egyetemista fiammal vitatkoztunk arról, hogy például Steven Hawking könyveiből kiolvasható modern fizikai világkép mennyire tükrözheti a valóságot. Vitánk során fiam kilépett a témából és szememre vetette, hogy szkeptikusan állok a tudomány eredményei előtt, holott tudja, hogy véletlenül sem cserélném le a tudományos gondolkodást valami másra.

Szerencsémre azokban a napokban éppen A tudomány határait olvastam. Így elmondhattam fiamnak, amit a kiváló kötetből éppen megtanultam: egy frissen kialakuló tudományos elméletnek nem az a feladata, hogy pontosan írja le a valóságot, hanem csak az, hogy elég pontosan írja le ahhoz, hogy modellként használni lehessen. Mindjárt illusztráltam is a megállapítást: amikor megjelent a heliocentrikus világkép, a számítások állandóan tele voltak hibával, mert a kopernikuszi modell egy csomó ténnyt nem vett figyelembe. Ezzel szemben az évszázadok óta finomított geocentrikus koncepció alapján pompásan ki lehetett számolni a bolygómozgásokat. Ami pontosan tükrözi a ténnyt: egy új tudományos paradigmával bizony sokáig kell szöszmötölni ahhoz, hogy tényleg elég jól írja le a világot.

És akkor tegyük föl a kérdést: jobban írja-e le a valóságot a gender studies, mint a korábbi szociálpszichológia? Vagy pontosítva, sarkítsuk a csupasz fogalmakig a kérdést: mit mond a valóságról a „társadalmi nem” kifejezés, mi újat mond ahhoz képest, amit az évtizedek óta használt „nemi szerep” fogalma elmondott.

Új tudás vagy új nézőpont

Általánosságban mindannyian tudjuk, hogy új tudományos elméletre akkor van szükség, ha a korábbi elmélet nem írja le megfelelően az általunk ismert valóságot. A mostanában izgalmas gyorsasággal változó asztrofizikában szinte hetente szállítanak új adatokat az újabb és újabb, minden korábbinál pontosabb mérések, ezért mások mellett Hawking elméleteinek is van létjogosultsága. Annak ellenére, hogy ma még nem tudhatjuk, hogy a versengő elméletek közül melyik lesz az, amelyik pontosabbnak bizonyul.

A nemekhez kötődő társadalmi szerepekről azonban nagyjából mindent feltártunk a hatvanas, hetvenes évekre. A szociálpszichológiában nincs olyan átütő felfedezés, mint más tudományterületeken, a társas lélektan az elmúlt évtizedekben inkább a praktikus tudás irányában hozott új felismeréseket, megrendelői igényeknek megfelelően a befolyásolás, a média és a marketing hatásmechanizmusait igyekszik pontosítani a szakma. Nemi ügyekben azonban nincs új tudományos eredmény, ami miatt szükség volna az új tudományos modellre.

Persze új paradigma nemcsak akkor jelenhet meg, ha új tudás születik, hanem akkor is, ha új nézőpontokat látunk meg, azaz a meglévő tudást más elrendezésben próbáljuk összerakni. Nos, ezen az ösvényen halad a gender studies, amelynek létjogosultságát, a maga logikája szerint, éppen az adja, hogy immáron másképp kell tekintenünk a férfi, női szerepekre, mint ahogyan tekintettünk eddig.

A semleges nem

Valójában már a tizenkilencedik század vége óta tudjuk, hogy a nemekhez kötődő társadalmi szerepek igen változékonyak, koronként, kultúránként eltérőek, s ebből a tényből hamar eljutottunk addig a felismerésig, hogy a nem és a nemi szerep nem függ össze olyan szorosan, mint ahogyan korábban gondoltuk. Ki is alakult valamiféle meghatározás: a nemi szerep az emberek nemén alapuló tulajdonságokra és viselkedésekre vonatkozó, a társadalom részéről érvényesülő elvárásrendszer, amelyek érinti az attitűdöket, a munkamegosztást és a szociális interakciókat.

A gender, a társadalmi nem fogalma azonban mást jelent. A wikipédiában ezt olvashatjuk: „A gender-elmélet szerint a nő és férfi sztereotípiák nem alapozhatók meg a biológiával, ahogyan a nemi szerepekre való determináció sem igazolható a testi felépítés által: ha empirikusan, azaz a tapasztalat szintjén adott esetben beigazolódnak közülük néhány, annak hátterében nem biológiai meghatározottság, hanem a nemiséggel kapcsolatos normák elsajátítása, internalizálása áll.”

Az elmélet hívei szerint tehát a „nemi szerep” fogalma azért nem használható, mert az utal a nem és a szerep valamiféle kapcsolatára, míg a gender studies szerint ilyen kapcsolat nincs, vagy csak véletlenszerű.

Amikor a „nemi szerep” „társadalmi nemmé” alakul, amely – ugye érezzük – sokkal keményebb korlát, mint holmi szerep, akkor nem nemi szerepeinkkel kell azonosulnunk, (illetve, alkalmasint nem azokat kell tagadnunk), hanem társadalmi nemet kényszerít ránk a hagyomány, a közösség, az elnyomó hatalom. Azaz a gender studies állítása szerint mi – eredendően gendersemleges, társadalmi nem nélkül született személyek – mindenképpen elnyomott kisebbség leszünk. Arra ugyanis szinte semmi esély nincs, hogy személyes nemi önkifejezésünk éppen egybe essen a társadalmi nem kereteivel.

Az egész koncepció mélyén a gendersemleges állapott feltételezése áll, azaz egy állítás, amely szerint az embernek – bár fizikailag sokféle lehet – valójában nincs nemi identitása.

Ízig-vérig ideológia

És ezzel el is jutottunk a lényeghez: a gendergondolkodás a nemiségben nem identitáskérdést lát, s így nem is hajlandó észrevenni azokat a korábban felismert nemi szerepeket, amelyeket a pozitív tudomány megragadott, hanem a nemiséget valami másnak, valami választható, hobbinak tartja, s ennek megfelelően a nemi szerepeket az önmegvalósító hobbi korlátozásaként észleli.

Persze a genderideológia nem pusztán azért tagadja a nemiség identitásképző jelenségét, mert nem látja a férfi és a nő különbségét, hanem azért is, mert magában az identitásban nem hisz. A gender-szemlélet egy olyan ideológiai kontextus eleme, amely mindenféle identitást megkérdőjelez, amely nem tartja fontosnak a tartós azonosulást, sőt inkább elnyomásként értelmez mindenféle identitásképződést – hiszen ezek, azaz az identitások nem maguktól, az egyénből nőnek ki, hanem valamilyen külső hatás, csoportnyomás, vagy hagyomány kényszeríti rá azokat. A nemzet, a vallás, a nem, meg természetesen az elvontabb hovatartozás is, csak teher. Légy önmagad! – hirdeti a gender.

Bár gyökerei mélyebbre nyúlnak, a gender valójában a posztmodern kultúra szélsőségesen individualista ideológiáját képviseli, olyan világfelfogás, amely a fogyasztás, az egyéni önmegvalósítás lehetőségeit a végsőkéig kiterjeszti.

Miközben persze tény, hogy a fajta individualizmus, amit képvisel, már jó néhány évtizede, de inkább egy századunk évszázada kimutatottan téves tudományos felfogás. Ember nem létezik önmagában.

Szögezzük le: a gender ízig-vérig ideológia. Semmi tudományos nincs benne.

www.tutiblog.com

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló